

Diskutera

Kursplanen i ämnet rörelse och drama

Lsåret 2011/12 införs en samlad läroplan för var och en av de obligatoriska skolformerna grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan. I den samlade läroplanen för respektive skolform ingår kursplaner och kunskapskrav för samtliga ämnen. Det här diskussionsunderlaget riktar sig till dig som undervisar i ämnet rörelse och drama i specialskolan. Materialet är tänkt att kunna användas som ett stöd för att sätta sig in i kursplanen och i den nya samlade läroplanen. Syftet med materialet är att sätta fokus på den nya läroplanens uppbyggnad och struktur samt visa hur den kan användas för planering av undervisningen i ämnet. I diskussionsunderlaget finns ett antal frågeställningar som rör kursplanens syfte, centrala innehåll och kunskapskrav, läroplanens övergripande mål och deras relation till kursplanen i ämnet.

Det finns ett diskussionsunderlag för vart och ett av specialskolans ämnen. Materialen har en gemensam uppbyggnad och frågeställningarna är desamma i alla material. Det som skiljer materialen åt är endast de ämnesspecifika avsnitten.

Till varje kursplan finns dessutom ett kommentarmaterial med bakgrundsresonemang och motiveringar till urval och avgränsningar i kursplanen. Diskussionsunderlagen och kommentarmaterialen är konstruerade för att komplettera varandra.

Det är Skolverkets förhoppning att det här diskussionsunderlaget kan vara ett stöd i lärares och skolors arbete med den nya samlade läroplanen.

Diskussionsunderlaget är strukturerat under följande fyra rubriker:

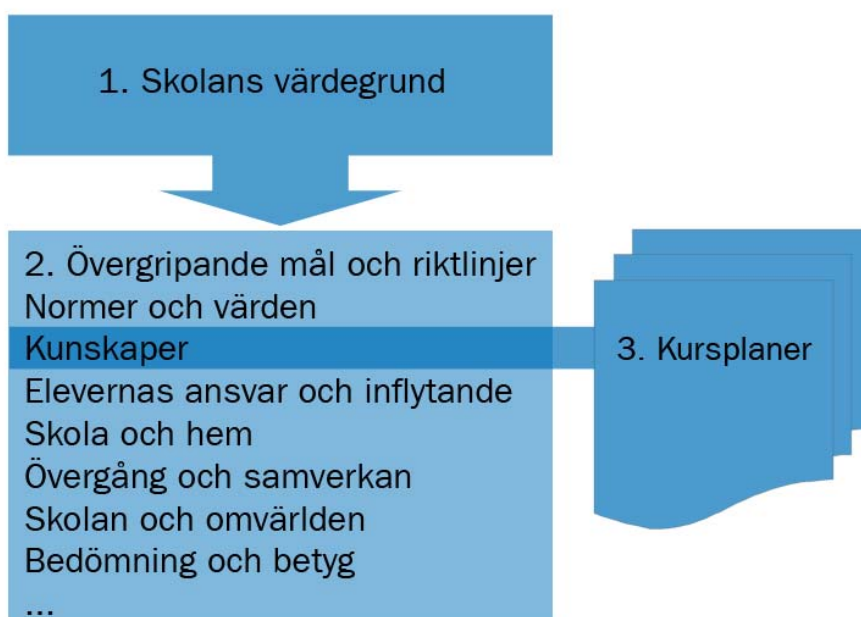
- Den samlade läroplanen
- Kursplanen i ämnet rörelse och drama
- Kunskapskrav och bedömning
- En idé till planering

Den samlade läroplanen

Den samlade läroplanen består av tre delar där de två första delarna utgörs av skolans värdegrund och samlade uppdrag samt de övergripande mål och riktlinjer som gäller för utbildningen. Läroplanens tredje del utgörs av de kursplaner och kunskapskrav som gäller för skolformen.

Kursplanerna är konstruerade utifrån de övergripande kunskapsmål som anges i läroplanens andra del och preciserar vilka ämnesspecifika kunskaper som undervisningen ska bidra med.

Övriga mål som anges i läroplanens andra del under *Normer och värden*, *Elevernas ansvar och inflytande*, *Skola och hem*, *Övergång och samverkan*, *Skolan och omvärlden* samt *Bedömning och betyg* preciseras inte i kursplanerna. Under dessa rubriker finns även angivet vilka riktlinjer som gäller för läraren i undervisningen.

Att diskutera

- Hur använder ni de mål och riktlinjer som finns angivna i läroplanens andra del i planeringen och genomförandet av undervisningen i ämnet?
- Är det några mål och riktlinjer som ni arbetar med på ett sätt som ni själva är extra nöjda med? Försök att identifiera vad det kan bero på.
- Är det några mål och riktlinjer som ni har svårare att veta hur ni ska hantera? Försök att identifiera vad det kan bero på och formulera utifrån detta konkreta handlingsalternativ som ni prövar och följer upp.
- Hur gör ni bedömningar av elevernas utveckling i förhållande till de mål som anges i läroplanens andra del? Hur dokumenterar ni detta?

Kursplanen i ämnet rörelse och drama

I kursplanens syfte anges vilka kunskaper och förmågor som eleverna ska ges förutsättningar att utveckla. Syftet avslutas med ett antal långsiktiga mål som beskriver de ämnesspecifika förmågor som undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla. Genom undervisningen i ämnet rörelse och drama ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- *utöva drama, musik, dans och rörelse i olika genrer och sammanhang,*
- *använda kroppsspråket för att kommunicera,*
- *uttrycka egna idéer genom de estetiska uttrycksformerna, och*
- *analysera och reflektera över estetiska uttryck från olika sociala, kulturella och historiska sammanhang.*

Det är dessa förmågor som ligger till grund för kunskapskraven.

Det centrala innehållet anger vad undervisningen i ämnet ska behandla. I ämnet rörelse och drama är det centrala innehållet uppdelat i årskurserna 1-4, 5-7 och 8-10. Det är dessutom indelat i följande två övergripande kunskapsområden:

- Estetiska uttryck och verktyg,
- Estetiska sammanhang och funktioner

Inom varje kunskapsområde finns ett antal innehållspunkter. Vissa av innehållspunkterna kan återkomma för flera årskurser men skiljer sig då åt när det gäller omfattning och komplexitet. Kursplanen kompletteras med kunskapskrav. Kunskapskraven behandlas utförligare under avsnittet *Kunskapskrav och bedömning*.

Att diskutera:

- Vilka syften lyfts fram i kursplanen för ämnet rörelse och drama?
- Vilka likheter och skillnader finns i jämförelse med den tidigare kursplanen?
- Hur relaterar de olika punkterna i det centrala innehållet till syftet med ämnet?
- Vad får införandet av ett centralt innehåll i ämnet rörelse och drama för konsekvenser för er undervisning?
- Vad säger syftet om hur ni behöver arbeta med det centrala innehållet?
- Hur arbetar ni för att skapa en likvärdig undervisning för alla elever?

Kunskapskrav och bedömning

Kunskapskraven ska ligga till grund för bedömningen av elevernas kunskaper genom hela skoltiden och är konstruerade utifrån ämnets mål och det centrala innehållet. Kunskapskraven ger stöd för att bedöma elevernas kunskaper och för att upptäcka vad eleven behöver utveckla vidare samt om någon form av stöd behöver sättas in. I ämnet rörelse och drama finns kunskapskrav för betygen A, C och E i slutet av årskurs 7 och 10. Kunskapskraven i årskurs 10 är även utgångspunkt för terminsbetygen i årskurs 8, 9 och 10.¹ För att tydliggöra för eleven vilka kunskaper hon eller han behöver utveckla kan beskrivningarna i kunskapskraven användas som utgångspunkt.

Exempel

I början av årskurs 8 har läraren just bedömt att elevens kunskaper motsvarar *kunskapskrav för betyget E, C eller A i slutet av årskurs 7* i ämnet rörelse och drama. Läraren kan då visa eleven kunskapskraven i slutet av årskurs 10. Utifrån dessa kan läraren och eleven samtala om hur elevens kunskaper och förmågor i ämnet kan utvecklas vidare. På samma sätt kan läraren diskutera beskrivningarna i kunskapskraven för de olika betygen i slutet av årskurs 10 med elever i årskurs 9.

Att diskutera

- Vilka krav ställer kunskapskraven på er undervisning?
- Hur arbetar ni för att eleverna ska få kunskap om vad som krävs för olika betyg?
- Hur arbetar ni med att kontinuerligt dokumentera, utvärdera och bedöma elevernas kunskaper?
- Hur ger ni eleverna respons under arbetets gång?
- Hur använder ni resultat från nationella prov eller avstämningar utifrån diagnostiska material och bedömningsstöd i undervisningen?
- Hur försäkrar ni er om att de bedömningar ni gör av elevernas kunskaper är så rättvisa och likvärdiga som möjligt?
- Hur kan kunskapskravens beskrivningar användas när ni formulerar skriftliga omdömen?

---

¹ Betyg i årskurs 8 träder i kraft först hösten 2012.

En idé till planering

För att främja elevernas lärande och kunskapsutveckling ska undervisningen, enligt läroplanen, ta sin utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper samt i läroplanens övergripande mål och kursplanen i ämnet.

För att illustrera detta presenteras här nedan en idé om hur man kan planera och utforma undervisning i enlighet med den samlade läroplanens första och andra del samt kursplanen och kunskapskraven i ämnet rörelse och drama. I de fall man planerar för ämnesövergripande arbetsområden kompletteras planeringen med de övriga ingående ämnens kursplaner och kunskapskrav. Modellen bygger på att elever och lärare tillsammans planerar ett arbetsområde som utgår från kursplanen i rörelse och drama samt elevernas förkunskaper och intressen. Modellen ska inte ses som linjär, de olika delarna i den står i dialog med och är beroende av varandra. Exemplet är konstruerat för årskurs 5-7 men idén om planeringsprocessen är överförbar till alla årskurser. Observera att exemplet är övergripande till sin karaktär och endast syftar till att illustrera planeringsprocessen.

Exempel på en planeringsprocess av ett arbetsområde

Ett arbetslag för årskurserna 5-7 ska tillsammans planera ett arbetsområde i ämnet rörelse och drama som ska pågå under fem veckor under en vårtermin. Arbetslaget har vid flera tillfällen fört diskussioner utifrån de kunskaper och förmågor som kursplanen i ämnet beskriver att eleverna ska ges möjlighet att utveckla genom undervisningen samt läroplanens övergripande mål.

Till exempel

- Hur arbetar vi för att eleverna ge eleverna förutsättningar att *utifrån egna upplevelser och intryck utveckla medvetenhet om och tilltro till den egna kroppens fysiska uttrycksmöjligheter?*
- Hur arbetar vi för att eleverna ska få möjlighet att utveckla *förmågan att uttrycka egna idéer genom de estetiska uttrycksformerna?*
- Hur skapar vi arbetsformer som möjliggör att vi *tillsammans med eleverna planerar och utvärderar undervisningen?*

Exempel på en planeringsprocess

- **Förankring i kursplanens syfte**
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Förankring i kursplanens syfte

Arbetslaget har sedan tidigare diskuterat att ett framtida arbetsområde ska behandla berättelser. Under den här perioden åker en teatergrupp runt till de regionala specialskolorna och ger föreställningar med berättelser av en känd författare. Med anledning av detta bestämmer sig arbetslaget för att eleverna ska få jobba med arbetsområdet *Berättelser av en känd författare*. I utdraget från syftet nedan är de delar som arbetsområdet kommer att beröra understrukna.

Utdrag ur läroplanens tredje del, kursplan i ämnet rörelse och drama

Rörelse och drama

Drama, musik och dans finns i alla kulturer och berör människor, såväl kroppsligt som tanke- och känslomässigt. Dessa estetiska uttrycksformer används i en mängd sammanhang, har olika funktion och betyder olika saker för var och en av oss. De är också en viktig del i människors sociala gemenskap och kan påverka individens identitetsutveckling. Att kunna uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer ökar möjligheterna att delta i både skolans och samhällets kulturliv.

Syfte

Undervisningen i ämnet rörelse och drama ska syfta till att eleverna utvecklar kunskap om, och får erfarenhet av, de estetiska uttrycksformerna drama, musik, dans och rörelse. Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utifrån egna upplevelser och intryck utveckla medvetenhet om och tilltro till den egna kroppens fysiska uttrycksmöjligheter.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att omsätta sina egna idéer i handling och stimulera dem att utveckla sin kreativitet och improvisationsförmåga. Genom undervisningen ska eleverna också utveckla kunskaper om hur digitala verktyg kan användas i den skapande processen.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att använda drama, musik rörelse och dans för att samspela och kommunicera med andra. Eleverna ska också ges möjligheter att utveckla ett reflekterande förhållningssätt till olika estetiska uttryck. Elevernas erfarenhet och tankar om estetiska uttryck ska utmanas och fördjupas i mötet med andra. Undervisningen ska även ge eleverna möjligheter att utveckla kunskaper om de olika estetiska uttrycksformernas ursprung och utveckling.

Genom undervisningen i ämnet rörelse och drama ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- utöva drama, musik, dans och rörelse i olika genrer och sammanhang,

- använda kroppsspråket för att kommunicera,

- uttrycka egna idéer genom de estetiska uttrycksformerna, och

- analysera och reflektera över estetiska uttryck från olika sociala, kulturella och historiska sammanhang.

Lärarna i exemplet undersöker vad eleverna redan kan och vad de vill lära sig. Det senare är betydelsefullt eftersom de är måna om att sätta in arbetsområdet i ett för eleverna meningsfullt och intresseskapande sammanhang. Lärarna låter eleverna berätta om sina erfarenheter av film från målspråksområdet och på målspråket. De får också ge förslag på aktiviteter de vill göra inom ramen för arbetsområdet samt vilket innehåll som kan vara relevant till det aktuella arbetsområdet.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- **Innehåll**
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Innehåll

Lärarna diskuterar kursplanens centrala innehåll för årskurs 5-7 och vad som skulle kunna vara relevant att behandla i arbetsområdet *Berättelser av en känd författare*.

Arbetslaget ser att de utifrån kursplanen har stora möjligheter att tillsammans med eleverna bestämma innehåll som är bekant och elevnära. I rutan nedanför är det innehåll som lärarna bestämmer sig för att behandla i det aktuella arbetsområdet understruket.

Utdrag ur läroplanens tredje del, Kursplaner, rörelse och drama

I årskurs 5-7

Estetiska uttryck och verktyg

- Ämnesområden som är välbekanta för eleverna.
- Vardagliga situationer, intressen, personer, platser, aktiviteter och händelser.
- Åsikter, känslor och erfarenheter.
- Vardagsliv, levnadssätt och sociala relationer i olika sammanhang och områden där språket används.

Läsa och/eller lyssna – reception

- Hur man kan använda kroppen för att berätta genom imitation och gestaltning.
- Dans och rörelse i olika genrer, till exempel afrikansk dans och akrobatik.
- Rytmer och sång i olika genrer.
- Tecken, ord och begrepp som behövs för att kunna samtala och skriva om upplevelser och intryck av olika estetiska uttrycksformer.
- Teckenspråkspoesi med betoning på rörelse, rytm och språknyanser i dikter. Olika sätt att tolka teckenspråkspoesi.
- Rollspel och gestaltning där både aktörer och åskådare medverkar.
- Dramatiseringar av berättelser och korta dialoger av olika författare.
- Digitala verktyg för dramatisk och musikalisk komposition, till exempel verktyg för fotoredigering.
- Olika sätt att ge och ta emot respons på dramatiseringar och musikaliska uttryck, samt hur man kan bearbeta egna och andras dramatiseringar och musikaliska uttryck till innehåll och form.

Tala och/eller skriva och samtala – produktion och interaktion

- Scenkonst i olika genrer, till exempel tragedier, komedier och populärmusik.
- Samtida dramer och musik från olika kulturer däribland nationalsången och några av de vanligaste psalmerna.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- **Konkretisering av mål**
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Konkretisering av mål

Lärarna i exemplet vill tydliggöra vilka kunskaper och förmågor som arbetsområdet ska ge eleverna förutsättningar att utveckla. De konkretiserar därför målen i ämnets syfte. Konkretiseringen innebär för arbetsområdet *Berättelser av en känd författare* att eleverna ska ges förutsättningar att utveckla:

- sin förmåga att planera och framföra någon kort pjäs
- sin förmåga att använda kroppsspråket för att kommunicera i form av drama
- sin förmåga att uttrycka egna idéer genom drama
- sin förmåga att analysera och reflektera över författarens konstnärliga uttryck och hur dessa kan gestaltas i form av drama.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- **Arbetsformer**
- Bedömning
- Dokumentation

Arbetsformer

I valet av arbetsformer utgår lärarna från läroplanens två första delar. Där anges bland annat riktlinjer som läraren har att förhålla sig till när det gäller elevernas utveckling och lärande.

Utdrag ur läroplanens andra del 2.2 Kunskaper

Riktlinjer

Läraren ska

- ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan,
- ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel.

Med stöd av de inledande diskussionerna med eleverna väljer lärarna att eleverna under arbetsområdet bland annat ska få delta när en teatergrupp framför en pjäs där manus bygger på böcker av en känd författare. I arbetet med arbetsområdet *Berättelser av en känd författare* kommer eleverna att få träffa skådespelarna, se pjäsen och efteråt diskutera den. På så sätt tänker lärarna att eleverna ska få inspiration och idéer till att skapa en pjäs utifrån en annan berättelse av samma författare. Arbetslaget tänker sig också att eleverna genom detta arbete ska träna sig i att skriva manus, dramatisera, ge och ta respons samt att lära sig olika sätt att förstärka de estetiska uttrycken med hjälp av ljud och ljus. Detta är några exempel på vad lärarna väljer att genomföra.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- **Bedömning**
- Dokumentation

Bedömning

Lärarna i exemplet vill att eleverna ska förstå vad de förväntas lära sig inom ramen för arbetsområdet och få möjligheter att ta ansvar för sitt lärande. Därför planerar de för hur de fortlöpande ska arbeta med bedömning och feedback inom ramen för arbetsområdet samt hur de ska göra eleverna delaktiga i detta. Lärarna stödjer sig på läroplanens övergripande mål om bedömning och betyg.

Utdrag ur läroplanens första del, 2.7 Bedömning och betyg

Skolans mål är att varje elev

- utvecklar ett allt större ansvar för sina studier, och
- utvecklar förmågan att själv bedöma sina resultat och ställa egen och andras bedömning i relation till de egna arbetsprestationerna och förutsättningarna.

För att tydliggöra för eleverna vad de förväntas lära sig utgår lärarna i exemplet från *kunskapskraven i slutet av årskurs 7*. De delar i kunskapskraven som lärarna kommer att utgå ifrån i sin bedömning under och efter arbetsområdet *Berättelser av en känd författare* är understrukna i rutan nedanför, där kunskapskraven för betyget E har valts som exempel.

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 7 för ämnet rörelse och drama

Eleven kan framföra enkla drama-, musik-, dans- och rörelsekompositioner, med **viss** anpassning till olika sammanhang och utgår då ifrån instruktioner och tillgängligt inspirationsmaterial på ett **i huvudsak** fungerande sätt. Eleven kan även använda något digitalt verktyg som del i framförandet på ett **i huvudsak** fungerande sätt. Dessutom kan eleven ge **enkla** omdömen om egna och andras estetiska uttryck samt utifrån respons göra bearbetningar av sina uttryck mot ökad tydlighet och kvalitet på ett **i huvudsak** fungerande sätt.

Eleven kan använda kroppsspråket för att göra **enkla** imitationer där innehållet framgår med **viss** tydlighet. Dessutom kan eleven skapa enkla improvisationer genom att utifrån egna idéer **pröva** hur olika estetiska uttryck kan kombineras.

Eleven kan utifrån egna erfarenheter tolka estetiska uttryck från olika genrer och kulturer och med **viss** användning av enkla ämnesspecifika begrepp föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om innehåll, form och särdrag.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- **Dokumentation**

Dokumentation

Lärarna i exemplet diskuterar och bestämmer sig för hur de ska bedöma elevernas lärande och utveckling inom ramen för arbetsområdet och vid vilka tillfällen detta ska ske samt hur elevernas lärande och utveckling ska dokumenteras

Tillsammans med kunskapskraven blir detta ett underlag för fortsatt formativ bedömning av hur eleven kan fortsätta att utvecklas i riktning mot ämnets syfte och läroplanens övergripande mål. Det blir även en del i det underlag som ligger till grund för de skriftliga omdömena som lärarna skriver inför utvecklingssamtalet.

Lärarna i exemplet planerar också att använda bedömningsunderlagen som utgångspunkt för att utvärdera den egna undervisningen med syfte att utveckla dess kvalitet så att elevernas måluppfyllelse kan öka.

Sammanfattning av planeringen

Lärarna i exemplet har planerat arbetsområdet *Berättelser av en känd författare* för årskurserna 5-7. Planeringen formuleras skriftligt och används för att informera elever och föräldrar om arbetsområdet.

För arbetsområdet *Berättelse av en känd författare* kom planeringen för årskurs 5-7 att se ut så här:

Planering för arbetsområde *Berättelser av en känd författare*, årskurs 5-7

Under fem veckor av vårterminen kommer vi att arbeta med arbetsområdet *Berättelser av en känd författare* i ämnet rörelse och drama. Genom detta kommer du att få möjlighet att lära dig mer om hur man kan skriva manus till en pjäs av en känd författares verk och även sätta upp pjäsen.

Följande långsiktiga mål i ämnet ligger till grund för arbetsområdet:

- utöva drama, musik, dans och rörelse i olika genrer och sammanhang,
- använda kroppsspråket för att kommunicera,
- uttrycka egna idéer genom de estetiska uttrycksformerna, och
- analysera och reflektera över estetiska uttryck från olika sociala, kulturella och historiska sammanhang.

I arbetsområdet *Berättelser av en känd författare* ska du få möjlighet att utveckla

- din förmåga att planera och framföra någon kort pjäs
- din förmåga att använda kroppsspråket för att kommunicera i form av drama
- din förmåga att uttrycka egna idéer genom drama
- din förmåga att analysera och reflektera över författarens konstnärliga uttryck och hur dessa kan gestaltas i form av drama.

Bedömning

I arbetsområdet bedöms på vilket sätt

- du framför en kort pjäs och utgår då från en berättelse av en känd författare.
- du ger dina kamrater konstruktiv respons på arbetet i förberedelserna av pjäsen. och på vilket sätt du, utifrån given respons, gör bearbetningar av dina egna uttryck så att de blir tydligare och bättre.
- du, utifrån egna idéer, använder kroppsspråket samt prövar hur olika estetiska uttryck kan kombineras för att tydliggöra innehållet i pjäsen.
- du kommer med egna förslag till den pjäs ni skapar och visar detta genom att improvisera framför din grupp.
- du använder ämnesspecifika begrepp när du samtalar om innehållet och formen i den pjäs vi ska se och den pjäs vi skapar. Den multimediala presentationen och de artiklar eller berättelser du producerar kommer att ligga till grund för bedömningen av vad du har utvecklat och vad du kan utveckla vidare. Du kommer även att få dokumentera din förmåga att kommunicera genom att lärarna tar del av de samtal du för med dina

klasskamrater.

Bedömningen kommer att ske genom att du och dina klasskamrater får framföra pjäsen och då ge och ta respons för att utifrån detta förbättra ert arbete. I de gemensamma samtalen om pjäsen får du möjlighet att visa din förmåga att använda ämnesspecifika begrepp. Din förmåga att komma med egna förslag till dramatiseringar kommer du att få visa genom att du gör improvisationer framför din grupp

Undervisning

För att du ska få möjlighet att lära dig allt det här ska vi på lektionerna se en pjäs som visar en berättelse av en känd författare och även delta i en workshop med skådespelarna. Vi kommer att själva skapa en pjäs utifrån någon av författarens böcker och tillsammans skriver vi manus och arbetar med repliker, kroppsspråk, framställning och scenkonst.

Du kommer också att få träna på att ge och ta respons på ett positivt och konstruktivt sätt.

I diskussion med skådespelarna, dina klasskamrater och genom chatt med andra elever i Sverige som arbetar med samma författare kommer du även att lära dig att använda tecken, ord och begrepp inom ämnet rörelse och drama.

Exempel på en planeringsprocess

- Förankring i kursplanens syfte
- Innehåll
- Konkretisering av mål
- Arbetsformer
- Bedömning
- Dokumentation

Planera ett arbetsområde

Här nedan följer ett antal frågor som tillsammans med exemplet ovan kan vara en utgångspunkt för planering av ett arbetsområde eller en arbetsuppgift.

Förankring i kursplanens syfte

- Vilka delar ur syftet vill vi skapa ett arbetsområde eller arbetsuppgift kring?
- Hur tar vi reda på elevernas förkunskaper och vad kan de ha inflytande över i planeringen av arbetsområdet?

Innehåll

- Vad av det centrala innehållet kommer att behandlas i arbetsområdet?
- Finns det idéer från lärare eller elever på ytterligare innehåll som vi ser skulle kunna vara relevant att behandla inom ramen för arbetsområdet?

Konkretisering av mål

- Hur tydliggör vi arbetsområdet för eleverna så att de är medvetna om målet med arbetet?
- Hur kan vi konkretisera de utvalda målen i det aktuella arbetsområdet?

Arbetsätt

- Vilka delar från den samlade läroplanens övergripande mål ska eleverna ges möjlighet att utveckla i det aktuella arbetsområdet?
- Hur introducerar, genomför och avslutas arbetsområdet så att eleverna ges möjlighet att utvecklas i riktning mot ämnets syfte och läroplanens övergripande mål?
- Hur stimulerar vi elevernas språkutveckling inom ramen för arbetsområdet?
- Vilka andra ämnen kan kopplas till arbetsområdet för att skapa större sammanhang och helheter?

Bedömning

- Hur och när kan elevernas kunskaper och förmågor bedömas i relation till arbetsområdet och ämnets kunskapskrav både under arbetsprocessen och efter genomfört arbete?
- Vilka redovisningsformer ger eleverna möjlighet att visa de kunskaper som det är tänkt att de ska utveckla?

Dokumentation

- Hur dokumenterar vi varje elevs kunskapsutveckling?
- Hur kan vi använda dokumentationen för att utvärdera vår undervisning?
- Hur överför vi de erfarenheter vi gör i arbetsområdet till andra arbetsområden?
- Hur delger vi andra kollegor våra erfarenheter?